

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 01 31
SEK(2011) 1546 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie dokumento

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS PASIŪLYMAS

**kuriuo iš dalies keičiamos direktyvų 2000/60/EB ir 2008/105/EB nuostatos dėl
prioritetinių medžiagų vandens politikos srityje**

{COM(2011) 876 final}
{SEC(2011) 1547 final}

Atsakomybės atsisakymas. Ši santrauka įpareigoja tik ją rengiant dalyvavusias Komisijos tarnybas, ja iš anksto neapsprendžiamas joks galutinis Komisijos priimamas sprendimas.

1. PROBLEMOS APIBŪDINIMAS

1.1. Pagrindiniai faktai

Vandens pagrindų direktyva 2000/60/EB nustatoma išsami paviršinio ir požeminio vandens apsaugos sistema, kuria nustatomi aplinkos tikslai, įskaitant geros cheminės ir ekologinės būklės užtikrinimą ir būklės blogėjimo prevenciją. Kad būtų laikomi geros cheminės būklės, vandens telkiniai turi atitikti aplinkos kokybės standartus, nustatytus kai kurioms cheminėms medžiagoms – prioritetinėms medžiagoms, kurios Vandens pagrindų direktyva priskiriamos prie medžiagų, kurios ES lygmeniu kelia grėsmę vandens aplinkai arba per ją. Kai kurios prioritetinės medžiagos dėl savo patvarumo, bioakumuliacijos ir (arba) toksiškumo ar panašaus lygio neigiamų savybių yra priskiriamos prie prioritetinių pavojingų medžiagų. Be geros cheminės būklės tikslo, Vandens pagrindų direktyva reikalaujama priimti priemonės prioritetinių medžiagų ir prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimui, išmetimui ir nuotėkiam į vandens aplinką kontroliuoti: prioritetinių medžiagų atveju tai laipsniško mažinimo, o prioritetinių pavojingų medžiagų atveju – nutraukimo arba laipsniško sustabdymo priemonės. Šiuo metu šių kontrolės priemonių imtasi valstybių narių lygmeniu, ES lygmens priemonės numatytos kitais teisės aktais (kaip antai REACH, augalų apsaugos produktų arba biocidų). Vandens pagrindų direktyva taip pat leidžiama geros cheminės būklės reikalavimo netaikyti konkrečioms vandens telkiniams dėl techninių galimybių stokos, neproporcingų išlaidų arba gamtinių sąlygų.

Vandens pagrindų direktyva (16 straipsnio 4 dalimi) reikalaujama, kad Komisija ne rečiau kaip kas ketverius metus peržiūrėtų prioritetinių medžiagų sąrašą, o Aplinkos kokybės standartų (AKS) direktyva 2008/105/EB (8 straipsniu) reikalaujama, kad Komisija pirmosios peržiūros rezultatus 2011 m. pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai. Rengdama apžvalgą Komisija turi, *inter alia*, apsvarstyti, ar tos direktyvos III priede pateiktų medžiagų nereikia įtraukti į prioritetinių medžiagų sąrašą. Taip pat reikalaujama, jei reikia, nustatyti naujas prioritetines arba prioritetines pavojingas medžiagas ir joms taikomus atitinkamus paviršinio vandens, nuosėdų arba biotos AKS, taip pat peržiūrėti esamas prioritetines medžiagas. Numatyta į pasiūlytas naujas medžiagas ir esamų medžiagų pakeitimus atsižvelgti 2015 m. atnaujintuose UBVP¹ ir priemonių programose.

Peržiūrą atlikti padėjo pagal Bendrąją įgyvendinimo strategiją² sudaryta Cheminių aspektų darbo grupė E, kurioje dalyvavo visų valstybių narių ir daugelio įvairių suinteresuotųjų šalių atstovai³. Tai buvo mokslinis techninis procesas, per kurį buvo nustatoma cheminių medžiagų grėsmė vandens aplinkai ir jiems taikomi AKS. AKS nustatymo metodika ir nustatyti AKS buvo pateikti Pavojų sveikatai ir aplinkai moksliniam komitetui (SAPMK⁴), kad šis pateiktų savo nuomonę. Poveikio vertinime atsižvelgiama į mokslinio techninio darbo rezultatus.

¹ Upių baseinų valdymo planai.

² <http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/objectives/pdf/strategy.pdf>

³ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/detailGroup.cfm?groupID=371>, „Pogrūpiai“, Priority Substances.

⁴ SAPMK yra vienas iš mokslinių komitetų, teikiančių Komisijai nepriklausomas rekomendacijas. Jį sudaro 17 mokslininkų. Daugiau informacijos http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/index_en.htm

Per prioritetinių medžiagų sąrašo peržiūrą buvo nuspręsta, kaip galima būtų pagerinti AKS direktyvos taikymą, ir numatytas galimas papildomų prioritetinių medžiagų nustatymo per būsimas peržiūras patobulinimo mechanizmas. Todėl galimybę, kuriai teikiama pirmenybė, iš tiesų sudaro galimybių paketas.

1.2. Problemos, dėl kurių reikia imtis veiksmų

Veiksmų reikia imtis dėl šių trijų pagrindinių problemų:

i) naujos informacijos apie grėsmę, keliamą esamų prioritetinių medžiagų ir naujų cheminių medžiagų, atsiradimo. Naujos cheminės medžiagos yra kuriamos nuolat, todėl ne į visas atsižvelgta per pirmąją medžiagų prioritetiškumo nustatymą, be to gali atsirasti naujos informacijos ir apie tas, į kurias buvo atsižvelgta.

ii) fakto, kad daugelis pačių pavojingiausių cheminių medžiagų, kurios jau įtrauktos arba pasiūlytos įtraukti į prioritetinių medžiagų sąrašą⁵, yra visur esančios patvarios, boakumuliacinės ir toksiškos (PBT) medžiagos. Šioms medžiagoms jau taikomos priemonės padėjo labai smarkiai sumažinti jų išmetimą į aplinką. Tačiau dėl šių medžiagų savybių, plataus naudojimo ir bendro atsparumo gabenant ilgus nuotolius, kai kurių jų koncentracija vandens aplinkoje, daugiausia nuosėdose ir (arba) biotoje, tebeviršija AKS ir daugeliu atveju geros cheminės būklės tikslas lieka dar neįgyvendintas. Reikia atsižvelgti į šiuos tris probleminius aspektus:

- Rezultatų pateikimo aspektas. Dėl daug kur viršijamų visur esančioms PBT medžiagoms taikomų AKS užmaskuojama kitų medžiagų atžvilgiu padaryta pažanga, nes pagal Vandens pagrindų direktyvą pateikiama vandens telkinių cheminės būklės rezultatų ataskaita grindžiama visomis prioritetinėmis medžiagomis.
- Vandens, nuosėdų arba biotos parinkimas stebėjimo terpė. AKS direktyva šiuo metu valstybėms narėms leidžiama kiekvienos prioritetinės medžiagos stebėsenai pasirinkti terpę. PBT medžiagos paprastai kaupiasi nuosėdose ir (arba) biotoje ir gali būti beveik neaptinkamos vandenyje net pasitelkus pažangiausius analizės metodus. Vandens AKS taikančios valstybės narės gali vandens telkinius nepagrįstai priskirti geros cheminės būklės kategorijai, net jei prioritetinių medžiagų koncentracija nuosėdose ir (arba) biotoje vis dar kelia grėsmę.
- Sumažintos visur esančių PBT medžiagų stebėsenos pastangos. Visur esančių PBT medžiagų koncentracija aplinkoje pakisti gali tik per ilgą laiką, todėl būtų pagrįsta taikyti mažesnę stebėsenos dažnumą ir stebėseną vykdyti mažesniame skaičiuje stebėsenos vietų, nei numatyta Vandens pagrindų direktyvoje.

iii) fakto, kad nepakanka tinkamų stebėsenos duomenų, kuriais būtų galima grįsti poveikio vertinimą ir naujas medžiagas priskirti prie prioritetinių per būsimas peržiūras. Šiam medžiagų prioritetiškumo nustatymui buvo sukaupta didžiulė stebėsenos duomenų bazė, tačiau dar daugiau galėjo būti padaryta siekiant panaikinti užburtą ratą, kuomet, jei medžiaga dar neregamentuojama, išsami jos stebėseną nevykdoma, o jei stebėseną nevykdoma ir koncentracija aplinkoje nėra patikimai nustatoma, ES lygmeniu keliamos grėsmės įvertinimas nėra pakankamai tvirtas reglamentavimui pagrįsti.

⁵ Į prioritetinių medžiagų sąrašą įtrauktos PBT medžiagos apibrėžiamos kaip prioritetinės pavojingos medžiagos.

2. SUBSIDIARUMO ANALIZĖ

Vandens taršai būdingas labai ryškus tarptautinis aspektas. 60 % ES teritorijos užima bendri upių baseinai (EK, 2007 m.). Sąjungos paviršinio vandens taršos kontrolės politika yra nustatyta Vandens pagrindų direktyvos 16 straipsnyje, kuris drauge su AKS direktyvos 8 straipsniu yra prioritetinių medžiagų sąrašo sudarymo ir peržiūros pagrindas. Susiję klausimai, į kuriuos atsižvelgiama aptariant politikos galimybes, yra susiję su teisės aktų taikymu.

3. TIKSLAI

Šioje lentelėje pateikiami bendrieji ir specifiniai tikslai, susiję su problemomis, probleminiais aspektais ir galimybėmis:

Problema	Probleminis aspektas	Bendras tikslas	Specifiniai tikslai	Galimybės
Nauja informacija apie grėsmę aplinkai ir žmonių sveikatai	Esamos medžiagos	Sumažinti tam tikrų medžiagų grėsmę vandens aplinkai arba per ją.	Išnagrinėti naujausią mokslinę informaciją. Pagerinti žinias (apie grėsmę ir medžiagų išmetimo sumažinimo arba panaikinimo priemonių veiksmingumą) taikant stebėseną.	A2
	Siūlomos medžiagos		Nustatyti naujas grėsmę keliančias medžiagas ir joms taikomus AKS. Taikant stebėseną pagerinti žinias (nurodytas pirmiau).	A3a-A3c
Ypatingi sunkumai visur esančių PBT medžiagų atveju	Rezultatų pateikimas	Pagerinti AKS direktyvos taikymą.	Pagerinti informavimą apie vandens kokybės gerinimą įgyvendinant Vandens pagrindų direktyvą.	B2a-B2b
	Terpės parinkimas		Sustiprinti dabartinius teisės aktus dėl tinkamiausios stebėsenos terpės parinkimo.	B3a-B3b
	Stebėsenos pastangos		Sumažinti valstybių narių administravimo išlaidas užtikrinant papildomą visur esančių PBT medžiagų stebėsenos lankstumą ir išlaikant stebėsenos veiksmingumą.	B4a-B4b
Žinių bazė	-	Numatyti atitinkamas priemones, kuriomis ateityje būtų pagerintas medžiagų, kurios kelia grėsmę ES vandens aplinkai arba per ją, nustatymas.	Numatyti žinių bazės pagerinimo mechanizmą, kuriuo būtų užtikrintas veiksmingesnis prioritetinių medžiagų nustatymas ateityje.	C2-C3

4. POLITIKOS GALIMYBĖS

4.1. Su medžiagomis susijusios politikos galimybės

Pirmasis politikos galimybių rinkinys yra susijęs su medžiagų įtraukimu į Vandens pagrindų direktyvos X priedą, jų statuso (prioritetinė medžiaga arba prioritetinė pavojinga medžiaga) nustatymu arba pakeitimu ir šioms medžiagoms visoje ES taikomų AKS peržiūra arba nustatymu. Galimybės išsamiai grindžiamos ekspertų techninio darbo rezultatais. Jas galima išplėsti remiantis teoriškai didėjančiu medžiagų poveikiu, paskutiniai įtraukiami farmacijos

produktai, nes jie iki šiol nebuvo reglamentuojami pagal Vandens pagrindų direktyvą. A1 galimybė reiškia, kad dabartinis sąrašas nekeičiamas.

Galimybė	Medžiaga	Ar pakeičiamas arba nustatomas vandens AKS?	Ar siūlomas biotos AKS?	Ar keičiamas prioritetinės medžiagos statusas arba medžiaga priskiriama prie prioritetinių pavojingų medžiagų?
A2 galimybė: keičiamas AKS ir (arba) esamos prioritetinės medžiagos statusas.	Antracenas	T	N	N
	Poli-BDE	T*	T	N
	DEHP	N	N	T
	Švinas	T	N	N
	Naftalenas	T	N	N
	Nikelis	T*	N	N
	Poliaromatiniai angliavandeniliai (PAH)			
	Benz(a)pirenas	T*	T	N
	Benzo(b)fluorantenai	T*		
	Benzo(k)fluorantenai	T*		
	Indeno(1,2,3-cd)pirenas	T*		
	Benzo(g,h,i)perilenas	T*	N	
	Fluorantenai	T*	T	N
	Trifluralinas	N	N	T
A3a galimybė: keičiamas esamų prioritetinių medžiagų sąrašas, įtraukiamos atrinktos III priedo medžiagos.	Dikofolis	T	T	T
	PFOS	T	T	T
	Chinoksifenas	T	N	T
	Dioksinai ir DL-PCB	N	T	T
A3b galimybė: keičiamas esamų prioritetinių medžiagų sąrašas, įtraukiamos atrinktos III priedo medžiagos ir kitos naujos medžiagos, išskyrus farmacijos produktus.	Aklonifenas	T	N	N
	Bifenoksas	T	N	N
	Cibutrinai	T	N	N
	Cipermetrinai	T	N	N
	Dichlorvosas	T	N	N
	HBCDD	T	T	T
	Heptachloras, heptachloro epoksidas	T	T	T
	Terbutrinai	T	N	N
A3c galimybė: keičiamas esamų prioritetinių medžiagų sąrašas, įtraukiamos atrinktos III priedo medžiagos ir kitos naujos medžiagos, įskaitant farmacijos produktus.	17 α -etinilestradiolis (EE2)	T	N	N
	17 β -estradiolis (E2)	T	N	N
	Diklofenakas	T	N	N

Esamų prioritetinių medžiagų atveju T* reiškia, kad AKS pakeisti daugiau nei per vieną eilės dydį. Kiti esamoms prioritetinėms medžiagoms taikomi AKS (pažymėti tik T) pakeisti neįmanomi.

4.2. Su visur esančiomis PBT medžiagomis ir žinių baze susijusios politikos galimybės

Trims su visur esančiomis PBT medžiagomis susijusiems probleminiams aspektams spręsti numatyti B2 a ir b, B3 a ir b, B4 a ir b sprendimo variantai. Šie sprendimo variantai, su medžiagomis susijusios A2–A3c galimybės ir su žinių baze susijusios C2–C3 galimybės yra

tarpusavyje nepriklausomi. B3 a ir b sprendimo variantai gali būti taikomi bet kokiai prioritetinei medžiagai, ne tik visur esančioms PBT medžiagoms.

Galimybė	Aprašymas
B1: jokių pakeitimų.	Jokių dabartinio AKS direktyvos ir Vandens pagrindų direktyvos taikymo pakeitimų.
B2a: galima atskirai pateikti visur esančių PBT medžiagų rezultatus.	Pateikdamos UBVP vertinimus valstybės narės gali visur esančių PBT medžiagų rezultatus pristatyti atskirai nuo kitų prioritetinių medžiagų ir prioritetinių pavojingų medžiagų rezultatų, tačiau jie turi būti įtraukti į cheminės būklės ir bendrą vertinimą.
B2b: visur esančių PBT medžiagų rezultatų neįtraukti į cheminės būklės ataskaitą.	Visur esančių PBT medžiagų rezultatai neįtraukiami į cheminės būklės ataskaitą, tačiau toliau laikomasi stebėsenos ir ataskaitų teikimo įpareigojimo. Gera būklė gali būti grindžiama atitiktimi kitų prioritetinių medžiagų AKS.
B3a: terpės parinkimas remiantis analitiniu jautrumu.	Valstybės narės galėtų pasirinkti terpę, išskyrus tuos atvejus, kai analizės metodas, taikomas vienai terpei, atitinka veiksmingumo kriterijus ⁶ , o taikomas kitai (-oms) terpei (-ėms), jų neatitinka arba kai nė vienas analizės metodas neatitinka veiksmingumo kriterijų, tačiau vienas metodas taikomas konkrečiai terpei duoda daug geresnių rezultatų nei kiti tai terpei taikomi metodai, ir su sąlyga, kad bent tai terpei, kurios stebėseną duoda geriausių rezultatų, esama nustatytų ES lygmens AKS.
B3b: terpė nustatyta.	Terpė, skirta stebėsenai vykdyti ir atitiktčiai kriterijams tikrinti, būtų nustatyta kiekvienai medžiagai ES lygmeniu.
B4a: visur esančių PBT medžiagų stebėseną mažinama, jei įvykdomos tam tikros sąlygos.	Galima sumažinti visur esančių PBT medžiagų stebėsenos įpareigojimus, jei įvykdomos tam tikros sąlygos: jei turima pakankamai informacijos apie medžiagos koncentraciją vandens telkiniuose (visų pirma nuosėdose ir (arba) biotoje), t. y. jei užtikrinta tvirta bazinė stebėsenos linija.
B4b: visur esančių PBT medžiagų stebėseną mažinama be jokių sąlygų.	Visur esančių PBT medžiagų stebėsenos reikalavimų mažinimas be jokių sąlygų būtų išsamiau numatytas AKS direktyvoje.
C2: žinių bazė – teisiškai neprivalomas stebėjimo sąrašas.	Būtų nustatytas savanoriškai taikomas medžiagų, kurios kelia galimą grėsmę ES vandens aplinkai arba per ją, stebėsenos mechanizmas, grindžiamas nuolat keičiamu sąrašu (reguliariai įtraukiant ir išbraukiant medžiagas) ir užtikrinantis aukštos kokybės visą ES apimančius stebėsenos duomenis, skirtus medžiagų prioritetiškumo nustatymo procesui vykdyti. Sąraše nuolat būtų apie 20 medžiagų, kurių stebėseną valstybės narės vykdytų 250–300 reprezentatyvių stebėsenos vietų visoje ES laikydamosi sutartų techninių gairių.
C3: žinių bazė – teisiškai privalomas stebėjimo sąrašas.	Būtų nustatytas toks pat mechanizmas kaip pagal C2 galimybę, tačiau stebėseną vykdyti valstybėms narėms būtų teisiškai privaloma.

5. POVEIKIO VERTINIMAS

5.1. Su medžiagomis susijusių galimybių poveikis

Galimybė	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
A2	Platesnės ir tikslesnės žinios apie grėsmės apimtį, derėjimas su naujausia moksline pažanga padėtų valstybėms narėms ir	Priklausomai nuo vietos sąlygų, galimos didelės išlaidos tobulinant kai kuriuos pramoninių ir miesto nuotekų valymo

⁶ Komisijos direktyva 2009/90/EB valstybių narių reikalaujama naudoti tokius analizės metodus, kurie atitinka tam tikrus būtiniausius su AKS susijusius kokybės reikalavimus. Jei tokius būtiniausius kriterijus atitinkančių metodų nėra, turėtų būti naudojami geriausi turimi metodai, kuriems nereikia pernelyg didelių išlaidų.

	kitiems politikos sektoriams imtis būtinų priemonių šių medžiagų keliamai grėsmei sumažinti. Geresnė žmonių sveikatos ir vandens biologinės įvairovės apsauga.	įrenginius (dėl nikelio), kad būtų pasiektas 2 µg/l metinio vidurkio kriterijus (MV–AKS). Jungtinė Karalystė įvertino, kad jai reikės apie 2 mlrd. EUR investicijų visu eksploataavimo laikotarpiu ir papildomų lėšų susijusioms išlaidoms padengti. Jei MV–AKS būtų nustatytas 4 µg/l, išlaidų būtų mažiau.
A3a	Tai, kas nurodyta pirmiau, ir dar: papildoma informacija apie kitų medžiagų keliamą grėsmę ir susijusių priemonių veiksmingumą. Vertingi duomenys ir informacija, galimi panaudoti, kai priimami sprendimai dėl augalų apsaugos produktų, cheminių medžiagų, pramoninių išmetamųjų teršalų ir atliekų politikos. Papildoma žmonių sveikatos ir vandens biologinės įvairovės apsauga.	Priklausomai nuo vietos sąlygų, galimos didelės išlaidos tobulinant kai kuriuos pramoninių ir miesto nuotekų valymo įrenginius (dėl nikelio). Visai ES tektų 4–9,6 mln. EUR per metus papildomų stebėsenos išlaidų. Kvinoksifeno pakaitalo įvedimo išlaidos, jei jis neįtrauktas į stebėsenos bazinę liniją.
A3b	Tai, kas nurodyta pirmiau, ir dar: vertingi duomenys ir informacija, galimi panaudoti, kai priimami sprendimai dėl biocidų politikos. Papildoma žmonių sveikatos ir vandens biologinės įvairovės apsauga.	Visai ES ši viso tektų 12–28,8 mln. EUR per metus papildomų stebėsenos išlaidų (be numatytųjų pagal A2 galimybę). Be papildomų ne stebėsenai skirtų A3a galimybės išlaidų: galimos įvedamų pakaitalų išlaidos (cibutrino ir terbutrino, galbūt ir cipermetrino lašišų veisimo ūkiuose).
A3c	Tai, kas nurodyta pirmiau, ir dar: geresnė informacija apie farmacijos produktų keliamos taršos mastą ir visai ES bendri AKS, kurie yra naudojami kaip orientyrai nustatant galimas valstybių narių lygmens priemones. Papildoma žmonių sveikatos ir vandens biologinės įvairovės apsauga.	Visai ES iš viso tektų 15–36 mln. EUR per metus papildomų stebėsenos išlaidų (be numatytųjų pagal A2 galimybę). Be papildomų ne stebėsenai skirtų A3b galimybės išlaidų, galimos išlaidos, skirtos papildomam miesto nuotekų valymo įrenginių tobulinimui siekiant pašalinti E2 (jei to reikia vietos lygmeniu ir nepakanka pagal A2 galimybę numatytų priemonių) ir sumažinti gyvulininkystės ūkių į vandenį išskiriamą E2 kiekį.

Galimybių, į kurias įtraukta daugiau medžiagų, atveju stebėsenos išlaidos greičiausiai numatytos per didelės, nes, pvz., didėjant medžiagų skaičiui mėginių ėmimo išlaidos didėja mažesniu tempu.

5.2. Su visur esančiomis PBT medžiagomis ir žinių baze susijusių galimybių poveikis

Galimybė	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
B2a	Valstybėms narėms būtų lengviau parodyti kitų prioritetinių medžiagų keliamos taršos sumažėjimą, net jei visur esančių PBT atžvilgiu padėtis nepagerėjo. Nekeičiant cheminės būklės apibrėžties būtų išlaikomas teisinis tikrumas.	Nenustatyta jokio didesnio neigiamo poveikio, nors gali pasitaikyti skirtingų valstybių narių taikomų metodų neatitikimų.
B2b	Labai paprastas būdas valstybėms narėms parodyti pažangą mažinant kitų prioritetinių medžiagų keliamą taršą.	Aplinkos apsauga sumažėtų, nes nebeliktų ES lygmens AKS ir stimulo imtis priemonių. Teisinis netikrumas.
B3a	Labiau suderintas cheminės būklės vertinimas, geresnis problemos masto vaizdas. Galimybė greitai pritaikyti stebėsenos strategijas pagal	Valstybėms narėms, kurios neturi kai kurių terpių stebėsenos ir analizės patirties, gali tekti patirti nedidelių pritaikymo išlaidų. Jei nėra

Galimybė	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
	naujus analizės metodus.	standartinių tam tikrų medžiagų analizės metodų, galima teisinio tikrumo stoka.
B3b	Puikiai suderintas cheminės būklės vertinimas, geras problemos masto vaizdas. Teisinis aiškumas.	Valstybėms narėms, kurios neturi kai kurių terpių stebėsenos ir analizės patirties, gali tekti patirti pritaikymo išlaidų. Neįmanoma stebėsenos strategijų greitai pritaikyti pagal naujus analizės metodus.
B4a	Išlaidos ES būtų sumažintos 0,8–2,9 mln. EUR per metus.	Nenustatyta jokie didesnio neigiamo poveikio.
B4b	Išlaidos ES būtų sumažintos 0,8–2,9 mln. EUR per metus.	Gali būti nepastebėtos tam tikros nepageidautinos tendencijos arba probleminiai aspektai.
C2	Bent iš dalies galėtų būti įgyvendintas medžiagų prioritetiškumo nustatymui reikalingų visą ES apimančių tinkamų stebėsenos duomenų tikslas.	ES stebėsenos išlaidos sudarytų 2–4 mln. EUR per metus. Techninių stebėsenos specifikacijų kūrimo išlaidos (mažiau nei 0,2 mln. EUR per metus visai ES).
C3	Teisiniu įpareigojimu būtų labiau užtikrinta, kad rezultatai atitiktų tikslą (jei jo nebūtų, valstybės narės skirstydamos biudžetą teiktų pirmenybę (kitiems) teisiniams įpareigojimams).	Pagal C2 galimybę numatytos išlaidos ir dar nedidelės papildomos administracinės Europos Komisijos išlaidos.

6. GALIMYBIŲ PALYGINIMAS

6.1. Su medžiagomis susijusių galimybių palyginimas

Kalbant apie tikslų įgyvendinimo veiksmingumą, taikant plačiausios apimties galimybę A3c būtų daugiausia atsižvelgiama į peržiūrai naudojamą naujausią mokslinę informaciją, labiausiai pagerintos žinios apie visų naujai nustatytų medžiagų keliamą grėsmę ir užtikrinta optimaliausia apsauga nuo tos grėsmės. Nesiūloma jokių papildomų ES lygmens priemonių. Visų būtinų priemonių greičiausiai būtų imtasi vietos lygmeniu, nors reikiamu momentu galėtų būti paskatinti pagal kitus teisės aktus įgyvendinami ES lygmens veiksmai, jei to reikėtų atsižvelgiant į stebėsenos informaciją. Vykdam bazinę stebėseną atsižvelgiama į esamas priemones ir numatomus sprendimus pagal kitus ES teisės aktus.

Nenustatyta jokių neproporcingų ES lygmens išlaidų. Jei susidarytų neproporcingų vietos lygmens išlaidų, konkretiems vandens telkiniams būtų galima naudoti Vandens pagrindų direktyvoje numatytas išlygas, su sąlyga, kad bus įvykdytos toje direktyvoje nustatytos sąlygos.

6.2. Su visur esančiomis PBT medžiagomis ir žinių baze susijusių galimybių palyginimas

Galimybė	Veiksmingumas	Racionalumas	Suderinamumas	Bendras įvertinimas
B1	0	0	0	0
<i>Rezultatų pateikimo galimybės</i>				
B2a	++ Rezultatų pateikimo klausimo išvengta, nors formaliai cheminės būklės rezultatams visur esančių PBT medžiagų rezultatai poveikio turės.	++ Jokių didesnių išlaidų, mažesnė ES administracinė našta.	+ Suderinta su Vandens pagrindų direktyva, užtikrinama daugiau lankstumo pateikiant rezultatus.	+++++
B2b	+ Rezultatų pateikimo klausimo visiškai išvengta, tačiau sunkiau pasiekti tam tikrų medžiagų	++ Jokių didesnių išlaidų, mažesnė ES administracinė našta.	-- Nesuderinta su Vandens pagrindų direktyva ir cheminių	+

	keliamos grėsmės sumažinimo tikslą.		medžiagų politika.			
Stebėsenos terpių galimybės						
B3a	++ Didelis stimulus naudoti tinkamiausią terpę. Indėlis gerinant žinias apie medžiagų keliamą grėsmę ir priemonių veiksmingumą. Yra galimybė atsižvelgti į vietos situaciją. Jei nenustatomi tarptautiniai analizės metodų standartai, galima teisinio tikrumo stoka.	+	Išsaugojus tam tikrą lankstumą valstybės narės galėtų stebėsenos strategijas pritaikyti pagal vietos aplinkybes ir tradicijas bei (arba) patirtį. Kai kurios valstybės narės patirtų didesnių pritaikymo išlaidų.	+	Būtų sustiprinta Direktyvos 2009/90/EB svarba. Indėlis į geresnį kitose politikos srityse numatytų priemonių veiksmingumo vertinimą.	++++
B3b	++ Didelis stimulus naudoti tinkamiausią terpę. Indėlis gerinant žinias apie medžiagų keliamą grėsmę ir priemonių veiksmingumą. Nėra galimybės atsižvelgti į vietos situaciją. Teisinis tikrumas.	-	Valstybės narės, kurios neturi biotos stebėsenos tradicijų ir (arba) patirties, patirtų didesnių pritaikymo išlaidų.	≈	Sunkiau pritaikyti pagal analitinių metodų vystymą. Gali sutrukdyti kitų terpių analizės metodų vystymui.	+
Stebėsenos sumažinimo galimybės						
B4a	+	Sumažinama valstybių narių administracinė našta ir stebėsenos išlaidos.	+	Užtikrinama tvirta bazinė stebėsenos linija, taip prisidedant prie žinių apie visur esančių PBT medžiagų keliamą grėsmę vandens aplinkai arba per ją gerinimo.	≈	++
B4b	+	Sumažinama valstybių narių administracinė našta ir stebėsenos išlaidos.	≈	Negarantuojama, kad visose valstybėse narėse esama tvirtos bazinės stebėsenos linijos, todėl neužtikrinama pakankamai žinių apie visur esančių PBT medžiagų keliamą grėsmę vandens aplinkai arba per ją.	≈	+
C2	+	Žinios būtų išsamesnės, bet greičiausiai pritrūktų svarbių duomenų (duomenys neapimtų visų valstybių narių) ir dėl savanoriško pobūdžio gali būti nepakankamai laikomasi techninių specifikacijų.	+	Dėl tikėtino duomenų trūkumo sumažėtų finansinių investicijų nauda.	Netaikoma	++
C3	++	Išsamesnės vienodo lygio žinios apie visas ES valstybes arba daugelį jų.	++	Tikslinių aukštos kokybės ES duomenų rinkiniai, tinkami medžiagų prioritetiškumui nustatyti.	Netaikoma	++++

Poveikio reikšmė, palyginti su bazinio lygio scenarijumi (pirminė būklė pažymėta 0): ++ labai teigiamas, + teigiamas, – labai neigiamas, – neigiamas, ≈ nežymus ir (arba) neutralus, NA – netaikoma.

6.3. Galimybių ir poveikio, kuriems teikiama pirmenybė, santrauka

Pirmenybė suteikta šioms galimybėms:

A3c – visos medžiagos;

B2a – lankstus visur esančių PBT medžiagų rezultatų pateikimas;

B3a – terpės parinkimas remiantis analitiniu jautrumu;

B4a – visur esančių PBT medžiagų stebėsenos mažinimas, jei įvykdomos tam tikros sąlygos;

C3 – teisiškai privalomas stebėjimo sąrašas.

Šios galimybės bus įgyvendintos iš dalies pakeičiant AKS direktyvą 2008/105/EB ir Vandens pagrindų direktyvos X priedą. Su bazinio lygio scenarijumi susiję privalumai, išlaidos ir poveikio pasiskirstymas yra apibendrinti toliau pateiktoje lentelėje, atsižvelgiant į galimybių sąveiką.

Privalumai
• Būtų atsižvelgta į visą peržiūrėtą mokslinę informaciją; • valstybės narės būtų skatinamos tinkamiausiais atvejais vykdyti koncentracijos biotoje stebėseną; • būtų gautas tikslesnis visur esančių PBT medžiagų keliamos taršos vaizdas; • būtų smarkiai išplėstos žinios apie visų 15 prioritetinių medžiagų ir prie esamų prioritetinių medžiagų priskirtų visur esančių PBT medžiagų keliamą grėsmę, taip pat apie šioms medžiagoms taikomų priemonių veiksmingumą; tai padėtų įvesti naujas ir pagerinti esamas ES ir valstybių narių lygmens priemones, geriau pritaikyti nuosėdų atkūrimo priemones ir užtikrinti optimalią apsaugą nuo grėsmės – taip būtų užtikrinta nauda biologinei įvairovei ir žmonių sveikatai; • priemonės, taikomos siekiant sumažinti kai kurių medžiagų (pvz., nikelio) keliamą grėsmę, turėtų padėti sumažinti ir kitų medžiagų (pvz., E2) keliamą grėsmę; • suvienodinus didesnio skaičiaus medžiagų AKS būtų sudarytos vienodesnės skirtingų valstybių narių įmonių veiklos sąlygos; • būtų sumažinta administracinė našta, susijusi su aiškinimais, kodėl dėl visur esančių PBT medžiagų rezultatų nepasiektas cheminės būklės tikslas, visuomenė gautų aiškesnę informaciją ir • būtų galima sumažinti visur esančių PBT medžiagų stebėsenos išlaidas, sutaupytos lėšos galėtų būti investuotos į būsimiems medžiagų prioritetiškumo nustatymams, pvz., stebėjimo sąrašo sudarymui, skirtos informacijos bazės gerinimą.
Išlaidos
• Papildomos valdžios institucijų patiriamos stebėsenos išlaidos; • valdžios institucijų ir privačių bendrovių išlaidos (kurios greičiausiai bus perleistos vartotojams), patirtos dėl papildomų miesto nuotekų valymo įrenginių įrengimo siekiant pašalinti nikelį ir E2, pramonės sektoriaus išlaidos, patirtos siekiant sumažinti pramoninių nikelio teršalų šaltinius, gyvulininkystės ūkių savininkų išlaidos, patirtos įrengiant užtvartas, kad gyvuliai neprieitų prie vandentakų ir būtų sumažintas E2 išmetimas į vandenį, nors kai kurios iš šių išlaidų gali priklausyti kitų teisės aktų taikymo sritims; • galimos kvinoksifeno pakaitalo įvedimo išlaidos (jų dydis nežinomas, bet neturėtų būti didelės), jei jo autorizacija nebus bet kuriuo atveju panaikinta augalų apsaugos produktų teisės aktuose; šios išlaidos, priklausomai nuo pakaitalo, gali tekti gamintojams, mišinių ruošėjams, ūkininkams ir (arba) vartotojams; • stebėjimo sąrašo tvarkymo išlaidos.
Pagrindinio poveikio pasiskirstymas
Paties svarbiausio poveikio pasiskirstymas apibendrintas toliau, išskyrus bendrą naudą aplinkai ir sveikatai. Didžioji poveikio dalis yra susijusi ne su kitiems bendriesiems tikslams įgyvendinti skirtomis galimybėmis, o su A3c galimybe, susijusia su medžiagomis. Neaišku, kokie poveikio aspektai bus būdingi bazinio lygio scenarijui. Poveikis sektoriams

- gali būti patiriamas žemės ūkio ir augalų apsaugos produktų srityje, nes į pasirinktą paketą įtraukti keturi šiuo metu naudojami augalų apsaugos produktai; tačiau dauguma priemonių, kurių gali prireikti, turėtų būti įtrauktos į bazinio lygio scenarijų;
- gali būti patiriamas vandens sektoriuje, nes reikės laikytis griežtesnių nikeliui taikomų AKS ir E2 taikomų AKS;
- būtų patiriamas viešajame sektoriuje, nes reikės vykdyti papildomų medžiagų stebėseną ir galbūt padengti investicijas į miesto nuotekų valymo įrenginius (išlaidos, kurios greičiausiai bus perleistos vartotojams);
- gali būti patirtos kituose sektoriuose, kaip antai akvakultūros, statybų, metalurgijos, transporto ir atliekų tvarkymo, tačiau manoma, kad jos bus nedidelės.

Poveikis gamintojams ir naudotojams

- gali patirti pesticidų ir biocidų gamintojai ir mišinių ruošėjai, vėlgi priklausomai nuo bazinio lygio scenarijaus;
- gali patirti kai kurių medžiagų, kurios vis dar gaminamos ES eksportui, įskaitant HBCDD ir trifluraliną, eksportuotojai, nors šis eksportas pagal bazinio lygio scenarijų bus sustabdytas.

Poveikis valstybėms narėms ir regionams

- nedidelis poveikis gali tekti prekybai, susijusiai su eksportuojamomis ir importuojamomis medžiagomis, tačiau jis bus įtrauktas į bazinio lygio scenarijų;
- poveikis gali būti susijęs su augalų apsaugos produktais, nes kai kurios valstybės narės naudoja rinkoje parduoda daugiau tokių produktų;
- poveikis gali būti susijęs su farmacijos produktų vartojimu, pakrantės linijos išplėtimu, miestų susiliejimui ir jų tankumui, gyvulininkystės intensyvumui ir natūraliomis sąlygomis, turinčiomis įtakos biologiniam prieinamumui.

Apskritai, pasirinktos galimybės padės kuo veiksmingiau pasiekti beveik visus tikslus tuo pat metu užtikrinant darną su galiojančiais teisės aktais ir išvengiant nesąžiningo poveikio pasiskirstymo.

7. STEBĖSENA IR VERTINIMAS

Vandens pagrindų direktyvoje numatyti integralūs stebėsenos ir vertinimo procesai. Joje numatyta reguliari prioritetinių medžiagų ir prioritetinių pavojingų medžiagų koncentracijos aplinkoje stebėseną.